

б) Етнографически музей.

I. Развой.

Мнозина нѣматъ ясна прѣдстава за етнографията и за ползата отъ единъ етнографически музей. Обаче днесъ етнографията е призната за наука, която не стои по долу отъ археологията; тя посочва и открива¹⁾ на разнитѣ дисциплини и науки какво е било тѣхното първобитие, дава имъ цѣненъ материалъ. Така: въ устройството на селскитѣ воденици, тепавици, триони, вителъ, лостъ, подигаचъ и различни други, съ помощта на които селянина си служи да дига тежки прѣдмети—механиката вижда своето първобитие; въ селския начинъ на боядисване различни цвѣтове, въ горене варъ, въ правене кюмуръ, сапунъ, свѣци, въ печене ракия и вадене различни масла и много още други на селската индустрия—химията и технологията виждатъ какви сж билитѣ въ своята люлка; въ селското домостроителство и пж-тестроителство — архитектурата и пжтното строителство виждатъ своето дѣтинство. А така и съ другитѣ науки: народната медицина вижда своето дѣтинство въ родната научна медицина; въ разнитѣ понятия за опазване народното здраве се огледва родната хигиена; въ названието на звѣздитѣ и съзвѣздната и въ народнитѣ понятия за тѣхното движение и констелация се огледва родната астрономия; въ народнитѣ прокобвания на вѣтроветѣ, мжглитѣ, дъждоветѣ, снѣговетѣ и по други явления се огледва родната метеорология: въ прѣданията за различни събития, мѣста и лица — се крие материалъ за родната история и география; въ шевицитѣ, накититѣ, плетения и други — се вижда родното декоративно художество; въ обряднитѣ хлѣбове и въ тѣхнитѣ марки се вижда родната първобитна скултура; въ писанитѣ великденски яйца и въ пасхитѣ, хурки, ковали и други се вижда първобитното родно живописво; въ пѣснитѣ — родната поезия; въ приказкитѣ — родната белетристика и литература; въ мелодиитѣ и въ музикалнитѣ инструменти — родната музика; въ дѣтския животъ — родната педагогия и пр.

Българския народъ, който послѣ осемъ вѣка отъ политически животъ, падна подъ чуждо двойно иго и стоя подъ туй иго петъ вѣка — уединенъ отъ другия културенъ свѣтъ и свитъ въ кжшата си около сѣмейното огнище — намиралъ е утѣшение и душевна облага въ своитѣ пѣсни, приказки, прѣдания, вѣрвания па и суевѣрия. Благодарение на туй уединение и на туй иго — той стана незакаченъ отъ европейската култура и запази цѣлия свой битъ и своята родна култура — веществена и духовна, въ тѣхната чистота и примитивностъ.

¹⁾ Пише М. Мариновъ.